

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/116/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517200938
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3517200938.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudcov JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, proti žalovanému H., s.r.o., so sídlom H. XX, T., IČO: XX XXX XXX., o ochranu práv spotrebiteľa, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09. februára 2017, č. k. 10Csp/23/2017-26, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie tohto znenia: „Zamestnávateľ žalobcu (žalobkyne) M. M. Q. J., s.r.o. je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX medzi žalobcom a žalovaným a podľa dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX medzi žalobcom a žalovaným, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.“ Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým uloží žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy u zmlúv č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX uzavretých medzi žalobcom a žalovaným, do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach. Ďalej žiadala, aby neodkladným opatrením uložil zamestnávateľovi žalobkyne M. M. Q. J., s.r.o., XXX XX H. XXX, IČO: XX XXX XXX zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne. Dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. c), d) CSP bol podaný dôvodne, pretože žalobkyňa osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným, založeného zmluvou o úvere, za základe ktorej bola uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy, pričom žalobkyňa namietla platnosť zmluvy o úvere, pretože obsahuje neprijateľné podmienky. V zásade je možné neodkladným opatrením ukladať povinnosti len vo vzťahu k stranám sporu, avšak výnimočne môže súd neodkladným opatrením ukladať povinnosti i tretej osobe, ktorá nie je stranou sporu, ak možno spravodlivo žiadať dodržanie, respektíve vykonanie takejto povinnosti, a preto rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia aj vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobkyne. V tejto súvislosti poukázal na spoločné závery Komisie Ministerstva spravodlivosti SR na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich a Slovenskej obchodnej inšpekcie, v zmysle ktorých dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aby spotrebiteľ už v čase vzniku právneho vzťahu nemal inú možnosť, pokiaľ chce získať úver, než spolu s úverovou zmluvou pristúpiť aj na vopred formulovanú dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii ani verifikácii primeranosti. Spotrebiteľ môže byť neraz vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Tento typ zabezpečenia pohľadávky umožňuje, aby platiteľ mzdy alebo iných

príjmov spotrebiteľa, vyplácal časť týchto platieb priamo dodávateľovi momentom, keď mu bude táto dohoda predložená. Nariadeným neodkladným opatrením sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do práv a oprávnených záujmov žalovaného, pretože ide o neodkladné opatrenie, ktoré má len dočasný charakter a zanikne z dôvodov uvedených v ustanovení § 333 a nasl. CSP, a to najneskôr rozhodnutím vo veci samej. Pohľadávka žalovaného proti žalobcovi zostáva aj po nariadení neodkladného opatrenia zachovaná. Z týchto dôvodov súd uložil povinnosť zamestnávateľovi žalobkyne zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.11.2013 a Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 04.02.2014. Žalobca žiadal o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy u zmlúv č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX uzavretých medzi žalobcom a žalovaným, do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach, v tomto smere však súd prvej inštancie nemal preukázané, že žalobkyňa má viacero pracovných pomerov, resp. pripadá do úvahy zmena pracovného pomeru žalobkyne, preto v tejto časti návrh ako nedôvodný zamietol. Išlo by len o hypotetickú ochranu žalobkyne, čo zákon prostredníctvom neodkladného opatrenia nepriznáva, nakoľko žalobkyňa neosvedčila, že jej bezprostredne hrozí majetková alebo nemajetková ujma, ak by tomuto návrhu nebolo vyhovené. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c), d), § 329 ods. 1 veta prvá, § 332 ods. 1 CSP.

2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalovaný navrhujúci, aby odvolací súd uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal nepreskúmateľnosť „rozsudku“; že na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené predpoklady (pričom uviedol, že „zákon zakotvuje tieto neodkladné opatrenia: vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, opatrenie na zabezpečenie dôkazu“ a on „má za to, že neodkladné opatrenie nepodlieha ani jednému z uvedených stavov a preto neboli naplnené zákonné predpoklady na jeho nariadenie“) a že žalobkyňa nepredložila dôkazy a neosvedčila skutočnosť opodstatňujúcu jej hmotnoprávny nárok vo veci samej. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v súlade s právnymi predpismi ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dohoda obsahuje súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, pričom zrážky neboli dohodnuté vo výške, ktorá by odporovala § 551 Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorými si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávka bude splnená. Možnosť takouto dohodou zabezpečiť pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy nie je vylúčená. Podľa jeho názoru žalobkyňa neosvedčila, že bez nariadenia neodkladného opatrenia by mu mohla vzniknúť značná, závažná alebo neodstrániteľná ujma. Práve naopak nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok žalobkyne voči nemu vyšší, lebo každá platba sa prednostne započítava na istinu, čím sa znižujú aj dohodnuté úroky. Zároveň nie je pravdou, že v prípade dohody o zrážkach zo mzdy môže dôjsť k nekontrolovanému konaniu zo strany veriteľa, „pretože zákonný predpis (§ 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka) obsahuje zákonný limit výšky vykonávaných zrážok tým, že zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, ako by boli v prípade výkonu rozhodnutia, predbežným opatrením súdu možno uložiť aj povinnosť platiteľa mzdy nevykonávať zrážky podľa účastníkmi dohodnutej dohody o zrážkach zo mzdy (R XX/XXXX), ak by sa stalo, že platiteľ mzdy zrazil dlžníkovi zo mzdy viac, než bol oprávnený a povinný zraziť, a tieto sumy by poukázal veriteľovi, veriteľ by sa na úkor dlžníka bezdôvodne obohatil, a preto by musel tieto sumy vrátiť.“ On považuje dohodu za platnú, a teda nedošlo k naplneniu § 451 OZ. Ak zákonodarca podľa § 53 ods. 7 Občianskeho zákonníka zakázal použitie jedného zabezpečovacieho prostriedku v spotrebiteľských vzťahoch (zabezpečovací prevod práva k nehnuteľnosti) a pri ostatných mlčí, použitím výkladu a contrario je zrejmé, že ostatné zabezpečovacie prostriedky sú v spotrebiteľských vzťahoch právne povolené (vrátane dohody o zrážkach zo mzdy). Výkladom a contrario možno vyvodiť, že dohoda o zrážkach zo mzdy ako forma zabezpečenia je pre spotrebiteľské úvery prípustná. Aj príslušné ustanovenia Smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere výslovne pripúšťajú zabezpečenie spotrebiteľských úverov touto formou. Neprípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy za účelom zabezpečenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa v dotknutej smernici nespomína. Je teda zrejmé, že neexistuje žiaden zákonný dôvod na to, aby dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nemohla byť so spotrebiteľmi uzatváraná.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Navrhla uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Poprela tvrdenia žalovaného v odvolaní. Citovala ustanovenie § 325 ods. 2 CSP.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v intenciách ust. 378 a 379 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a zistil, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdiť z nasledovných dôvodov:

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym posúdením veci v odôvodnení napadnutého uznesenia a na správne odôvodnenie uznesenia súdu prvej inštancie v časti, ktorá je v neprospech odvolateľa (v časti nariadenia neodkladného opatrenia platiteľovi mzdy; § 359 CSP), odkazuje. V odôvodnení uznesenia sa súd prvej inštancie náležitým spôsobom vyporiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania žalovaného.

8. V danej veci žalobkyňa osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi stranami. So žalovaným uzatvorila zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Jedná sa o zmluvy spotrebiteľské, žalovaný pri uzatváraní vystupoval ako dodávateľ, právnická osoba, ktorá má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov ako podnikanie, a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom nie je preukázané, že by pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ďalej bolo osvedčené, že zamestnávateľ žalobkyne (platiteľ mzdy) M. M. Q. J., s.r.o. vykonáva zo mzdy žalobkyne zrážky v prospech žalovaného (zo žiadosti o úhradu úrokov z omeškania zo dňa 15.04.2016 vyplynulo, že na dlh zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX bola žalobkyňou uhradená celá istina úveru spolu s poplatkom a zrážky v prospech žalovaného sa vykonávajú len na úhradu úrokov z omeškania, pričom dlžná suma je vyčíslená na 1.1498,46 Eur).

9. Žalobkyňa v konaní osvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov spočívajúcu v tom, že dochádza k zrážkam z jej mzdy v prospech žalovaného na uspokojenie jeho pohľadávok zo spotrebiteľských zmlúv. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offio súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa, napríklad z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok, z pohľadu dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z pohľadu platnosti dojednania úrokov z úveru, z pohľadu dobrých mravov a podobne. Je dôležité poskytnúť spotrebiteľovi ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

10. Žalovaný tvrdil, že dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa formálne náležitosti zákona. Dohoda však zabezpečuje sporný záväzok vyplývajúci zo spotrebiteľského právneho vzťahu a až predmetom posúdenia vo veci samej bude, či bola uzavretá platne a v súlade so zákonnými požiadavkami.

11. Súdna prax dospela k záveru, že predbežným (t.č. neodkladným) opatrením môže súd uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi konania, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku nedôvodne vykonaných zrážok (porovnaj R 47/1974).

12. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že vzhľadom na formulácie obsiahnuté v odvolaní, žalovaný namieta nedostatočné odôvodnenie právneho záveru súdu prvej inštancie. Odvolací súd k tomu uvádza, že žalovaný v odvolaní nešpecifikoval, v čom konkrétne má spočívať namietaný nedostatok odôvodnenia. Všeobecne skonštatoval, že „súd sa nevyporiadal s jeho argumentáciou a nekriticky prevzal argumentáciu žalobkyne“. Citovaná námietka je vzhľadom na obsah spisu zmätočná. Súd prvej inštancie o návrhu na neodkladné opatrenie rozhodol bez výsluchu a vyjadrenia strán, ako mu umožňuje procesný predpis (§ 329 ods. 1 CSP), preto žiadna argumentácia žalovaného, s ktorou sa mal podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie vyporiadať, nebola (ani nemusela byť) obsahom spisu.

13. Rovnako zmätočná a nedôvodná je námietka žalovaného o nesplnených predpokladoch nariadenia neodkladného opatrenia s poukazom na citované „stavy neodkladných opatrení“, ktoré možno podľa jeho názoru nariadiť. Žalovaný

v odvolaní cituje druhy neodkladných opatrení, ktoré upravuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok. V danej veci však nejde o mimosporové konanie, ale o spor, na ktorý sa aplikuje zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Tento zákon upravuje možné druhy neodkladných opatrení demonštratívne vo svojom ustanovení § 325 ods. 2.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Nariadené neodkladné opatrenie spĺňa podmienky citovaného § 325 ods. 2 písm. d) CSP.

16. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd viazaný dôvodmi a rozsahom podaného odvolania potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktoru bolo nariadené neodkladné opatrenie.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).